

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-utca 16. szm.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

DR. ROSKA MIKLÓS.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete
hová a hirdetési díjak küldendők.Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér
sora 50 fillér.

HUSVÉT.

Irta: Dr. ROSKA MIKLÓS.

... És összejövének a népek ezrei és torkuk szakadtából kiabáltak:

„Feszítsd meg őt! Feszítsd meg őt!”

Pilátus meg kezét mosván, keresztre huzatta az Igazságot!

Három nap elteltével beteljesedének az Írás szavai és Jézus, a világ Megváltója, halottaiból dicsőségesen feltámadott!

Oh, mert a világ világosságát a tömeg halálítélete nem zárhatta be rideg koporsóba!

Feltámadott! Halleluja!

És azóta, óh de hányszor, meg hányszor feszítették keresztre az Igazságot!

A népek ezrei meg milliói a mindennapiság rideg porát az élet küzdelmeiben nem tudják végleg lerázni magukról! A fenséges eszmék és kultuszok hirdetőinek szavai süket fülekre találnak! Gúny és kaczagás lett minden, mi fenséges, minden mi szent!

És még csodálkoztok azon, hogy a föld gyomrában meggyülemlett gázok Isten szavára romba döntenek népeket, városokat és virágzó földeket?

A szeretet teljes hiányával pellengérre állított ideálok elleni ádáz harcok mind a „Feszítsd meg őt!” jelszó alatt küzdenek az igazság ellen!

Pedig hiába minden! Legyen bár milyen nagy a küzdelem, legyen bár milyen nagy az ellenségeskedés, mégis csak diadalmasan fog utat törni magának mindenütt az Igazság!

S ha százszor is megfeszítik Őt, egyszer még is csak feltámad.

S az lesz a dicső feltámadás!

Mikor megérte a világot megváltó isteni Fiú szent tanítását és teljesen kinő a szívében most még csak korcshajításokat termő szeretet magva, akkor lesz még csak ünnep és feltámadás a világon!

Ő mondta: Szeresd felebarátodat mint tenmagadat.

Ez az általános, mindenkit magába ölelő szeretet, ez az az isteni szikra, mi tüzzre gyúlasztja a fogékony szíveket és igaz szeretettel öleli át ember embertársát.

A barangok ünnepi hangja templomba hívja az embereket! Templomba hív valamennyiünket, mert husvétja van ma mindenkinek.

Ott gondolkozzunk azon, hogy a szeretet Isten által belénk öntött természetfölötti ajándék, az embernek legdrágább isteni kincse.

Ott tegyük fel magunkba, hogy az élet szinpadán nem leszünk a felkorbácsolt szenvedélyek rabjai, hanem minden cselekedetünkben a szeretet által vezettetjük magunkat.

... Mert szeretet nélkül, higgyétek el, olyan üres, olyan rideg minden az életben!

A kibén nincs meg a szeretet: nem ember.

A kibén meg van s jogtalanul visszafojtja: az vadállat.

Isten képére és hasonlatosságára teremtet ember nem vetközheti le annyira emberi méltóságát, hogy vadállathoz legyen hasonlatos.

Hiszen jól tudjátok, a szeretet az, mi bennünket fentart, mi bennünket éltet!

S ha azt akarjátok, hogy élet legyen tibennetek, szeressétek felebarátaitokat!

... A nagy szeretet, mi isteni szívében lakozott, az vezette Őt is a keresztfához. Azért áldozta föl magát, mert nagyon szerette az embereket!

Hiába ordított a tömeg: „Feszítsd meg őt!”, még is megbocsátott nekik, mert szerette őket, pedig ezek halálát szomjuhozták!

Gondoljátok meg, még Barnabásnak, a latornak is megbocsátott, mert megbánta egész életét, a mit szeretet nélkül élt át a világban.

Hogyne bocsátana meg nekünk, kik szeretni akarunk.

A Golgotha keserves útját egy egész világ szeretetéért, egy egész világ boldogságáért tette meg a Megváltó!

A Golgotha maga egy világtörténelem, hol a megrázó tragédia a szeretetért történik.

Ő mondta: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!

TÁRCZA.

Strófák.

Virit-e még ablakotokban pelargónia, van még te-rebélyes hárs a házatok előtt, hát lóca — ti igényte-len szimpla álmokat álmodó falvak? Van-e leányaitok hajfonatában virágos pántlika, vannak-e csapodár büszke legények, vannak-e hegyek, a felvégen pázsitos cziezázó helyek, vagytok-e még ti falvak? S ha épen megvagytok, miért is hogy nem kaptátok meg annak az uriasszony-nak a lelkét, aki titeket, romantikátokat látva szeretne valami darabos, sulyos jelzővel megcsufolni benneteket.

Eddig elbuslakodott a danátokon, s mert költői kedélyű volt: maga is írt, most meg hozzám fordul, hogy oktatóm ki, milyen alkatrészekből kell összekotyvasztani a modern írásk elixirjét. „Szakítani akarok a holdvilággal, az idillekkel, új csapásra akarok térni, modern novellákat forgatok a fejemben. Oktasson ki kérem. Béküldöm egyik kéziratomat, ítélje meg jó uton haladok-e?”

Hát már ön is? Jó, megírom a receptet, de könyörgöm ne vegye be!

Miért akarja elrontani az idegrendszerét az illúzióit, az álmait? Miért?

Elofvastam a kéziratát. Kaligrafikus sorok, hibátlan mondatszerkezet, igyekvés a jó hangzásra: bizony ilyen tiszta szándékból, kedvesen együgyű irányból nem igen izmosodik ki a „holnap” embere, a modern író. Rp: (recept és nem recepte.) Mindenekelőtt menjen fel Pestre, béreljen ki magának valamely Andrássy-úti kávéházban egy asztalt, üljön ott egész nap, lakják jól füsttel, bágyadt, immár semmitse akaró férfipillantásokkal. Lépjen be az egykebe, ne olvasson, legfejebb czimeket és hirdetések. S ha végül napirenden lesz ez a sóhaj: „jaj de rondán érzem magam” — akkor félíg praedestínálva lesz a modern írásk mesterségére.

Az elméleti rész már könnyebb. S az ez: csapongó, meg nem állapodott ötlet, ellustult, nembánom mondatok, soronkinti — jelekkel, látszólagos együgyűséggel. Szeret-szórni, eldobálni a gondolatokat szertelen összevissza-ságban, mintahogy egy sovány excentrikus — angolhoni — a kezét, a lábait, a szemöldökét, a parókáját — ezt el ne mulassza, ez előírásos. Lehetőségig távol tartani szabályoktól, iskoláktól, nyelvtani §§-tól. A témát, azt tessék felrugni. Nem kell. Alakok: asszonyok, asszonyok, sókan; erkölcselének, szépek, pusztán a nemi életért élők. Mindenhol szerelmeteskedők, immár nem szeszélyesek, oh már nem is idegesek: csak rosszak. Rosszak? Nem. Elevenek, kik felhajszolják a maguk himjét, ha az értök el nem jön. Éltető elemük: a férj — kinek nincs

egy mondatnyi szerepe sem, aki azért rendeltetett mel-léjük, hogy legyen, kit megcsaljanak. Egyébként többnyire szőkék, gondolkodók vagy ötletes gondolkodók. Régen, mikor agylágyult, hosszú mondatu írók kezében volt le-téve a sorsuk, így festettek: Lágú, omló uszály, lélekbe-kapó hajviselet — illattal, hódító színekkel — bágyadt-ság a lényükben, együgyűnazon illedelmes mondásokkal sulyosbitva. És a végén: okvetlenül csók, kérlelő, 30 másodperc, illatos stb. csók. Ezt kérem tessék mellőzni.

Másmilyen a holnaposoknál a szerelem természet-rajza.

Ime: a leánynak, mint ilyennek, a szüz érzésnek, az érintetlen testnek semmi létjogosultsága nincs. A regény, a novella röviden: egy fel nem bonczolt nemi élet nyersen odadobva.

Az asszonynak nincs gyermeke, nem szülhet — vajjon miért is nem — nem akar szülni. Férjével, sze-retőjével együtt miből él, hogyan él — titok. Semmit nem tudunk róluk, csak azt, hogy összeakadtak, egy-máséi lettek, milyen érzések, érdekek alapján — ez sines feszegetve.

Ha a feleséget a szeretővel összeboronálja — ezt meg kell tennie — arra ügyeljen kérem, hogy ezek ne szeressék egymást. Legalább is ne úgy, ahogyan azt a limonádé-iskola előíranyozza: ziháló mellel, türhetetlen vágyakozással, alélt ölelésektől elbutulva. Mindebből csak

A román kereskedelmi szerződés. Bukarestben szorgalmasan folynak a tárgyalások a román kereskedelmi szerződés megkötése érdekében. A főnehézség az, hogy a román huszbehozatal engedélyezésének ellenértékeül a textilárakra nézve jelentékeny vámkedvezményt kívánnak, amit Románia, tekintettel saját textiliparának védelmére, vonakodik megadni. A szerződés csak 1917-ig terjedő időre köttetik, hogy a lejárata osztrák-magyar kereskedelmi szerződés lejártával egybe essék.

Zsindelyezik a Glück háza tetejét . . .

(Beküldték.)

Örvendetes hírt közölhetünk városunk közönségével.

A mire oly régóta epedve vártunk, ami egyetlen vágyunkat képezte, a minek megvalósulásáért annyi sóhaj szállt el keblünkől, az most a megvalósulás stádiumába lépett, a Glück-fele házat — zsindelyezik.

Igen, ez való tény és nem üres szóbeszéd.

Városunk főterének ezen legélénkebb pontja új zsindelyfoltokat kapott.

Ez a legértékesebb házhely tehát be van fedelezve, a folytonossági hiányai a tetőzetten el vannak tüntetve.

Jöhetnek már zivatar és zápor, fergeteg és szélvihar, orkán és felhőszakadás, városunk e büszkesége meg van védve, fennállása biztosítva van. Legfeljebb, ha az istennyi nem tesz benne kárt, minthogy tudvalevőleg ennek esetleges érintkezése a zsindellyel romboló hatású szokott lenni. De ettől sincs miért tartani, mert a várbeli villámhárító teljes erővel vonzza magához a gyöngédtelemet.

Fennállása tehát biztosítva van városunk e becses hajlékának, melyben hatféle üzlet élvezi az épület szerencsés elhelyezkedése következtében a legélénkebb s így a legtöbb hasznot hajtó forgalmat.

Ott fog diszelegni tehát még számos éven át ezen fénypontja városunk főterének, mely az ő eredetiségénél fogva figyelmet kelt, elhelyezkedésénél fogva ki nem kerülhető, a benne található mindenféleségénél fogva pedig látogatott.

Idegen, ha betéved városunkba, meglátja, meg kell látnia a legszembeötlőbb helyen elterülő eme speciálisításunkat.

egy csipetnyit kell felhasználni. A fő a józanság, az epéskedés. A férj ismérvei: a háttérben kell mozognia, hogy lássuk, hogy van — egyébként elmosódott alak, egy csöppet sem sajnálatraméltó szereppel. Mottója: a férj sorsa: az a tény, hogy férj. Nem folytatom a tanítást. Remélem megundorodott tőle. De kiegészíteni, betetőzőm még maguknak az íróknak, a holnaposoknak a természetrajzával.

Pesten születtek, avagyha mezővárosban írják meg szégyentelen, nyíltszájú dolgaikat — ezt a várost képzelik maguk elé, általában egy világvárost, mely gyártja számukra az anyagot, feltárja a bűnözést: ihleti őket. A nagyváros szüli őket, a sikongó, bőmbőlő anyagi életnek a metropolisa, tollaikat, néha mintha kanálisból vetette volna ki a szennyes áram: írnak a rosszról a javításnak célzata nélkül. Amit látnak, az merő elvadultság, tébolyodott erkölcsöknek kontagium-járása. Kikészítik szemüket a rossz-látásokra. Lejáratják ami szép: hallgassa Asszonyom: a szerelmet, a holdvilágot, a tisztaságot, a sóhajokat, mintha csakugyan kileheltük volna az utolsó igaz sóhajunkat. Ettől akár megválni azon az áron, hogy modern író legyen?

Olvassa a nagy Moderneket, azok utbaigazíthatják, de ne a közepeseket, a máról holnapra divatosokat, akik félreértik a mestereket, kiket utánoznak, az életet, mindent, mindent.

Ha nem tehetséges, csak úgy fog majd a nyomukba lépni, mint azok a kevésbé jók, de tulságos rosszak, akiknek egynémely tulajdonságaival megismerttettem.

Írja csak tovább novelláit a piros viganós pacstírákról, kikben nekünk olyan nagy hiányunk van, a szelid szerelemről, mely ismeri a csókot, van érzéke az illatok iránt, házassága össze a lányt a legénnyel, hadd szaporodjék az egészséges faj, a novelláknak derék hősei.

S sorsukról értesítsen engem, küldje el az írásait, gyönyörűségemre fog szolgálni.

Ebből aztán következtet és ítél az idegen látogató. És képzetet is alkot magának.

Oda képzel például egy több emeletes palotát, mely két irányban is kiterjeszkedvén, tekintélyt kölcsönöz a városnak. Elképzei az idegen eme palota láttára, hogy e város pénzarisztokratái, (kik a leghasznosabb pozíciókat maguknak biztosítják), áldozni is tudnak, építik a várost, csinosítják a főteret, vonzóvá, kellemessé teszik az itt tartózkodást s így élénkítik a forgalmat is.

Elképzei az itt megforduló idegen a haladás iránti nemes lelkesedését a főtéri házbirtokosoknak, kik élvezvén a busás jövedelmet házaik után, lelkesedésükben méltányolni igyekeznek lakóik áldozatát, emelni, fejleszteni, szépitni törekcsenek a város főterét, hogy annak értékét fokozzák, karakterét emeljék, tekintélyét biztosítsák.

Elképzei az ide jött idegen, hogy ime, a tehetősebbek példáján felbuzdulva, a szerényebb módú háztulajdonosok is elkövetnek minden lehetőt, hogy piactéri viskószzerű házaikat oly nivóra emeljék, mely arányos legyen azzal a súlyos házbérrel, amit a piactra utalt nagyobb és kisebb kereskedők fizetni kénytelenek egy-egy embermagasságu és mintegy 5 × 3 méter belső világu bolt-helyiségért. Egy ily terjedelmű üzlethelyiségért ugyanis Gyulafehérvár piactán 600—800—1000 korona bért, a nagyobbakért ezeknek kétszeresét fizetik a kereskedők, illő tehát, hogy legalább oly belvilágu helyiséghez juszanak, melyben megállhat úgy az eladó, mint a vevő anélkül, hogy fejét a tetőzetbe beverné s hogy 3—4 ember egyszerre elférjen egymás mellett.

Elképzei az idegen látogató, hogy e városban ha nincs is permanens városrendészeti bizottság, de van egy joghatóság, mely örködik a város megszorult kereskedő osztályának érdekei felett, hogy az a terhes haszonberek ellenében egészséges és üzleti igényeinek megfelelő helyiségekhez jusson, mit természetesen csakis a most bezsindelyfoltozott épületekhez hasonló házak megszüntetésével érhet el.

Még sok mindent képzelhet el a hozzánk betévedt idegen s képzelődései közepette az is gondolkodóba ejtheti, hogy vajlon nem lehetett volna-e a város eme valóban legértékesebb helyén fekvő ingatlant akár a Gyulafehérvári takarékpénztár, akár a káptalani pénzalap tulajdonába juttatni, ha már maga a város közönsége ezen örökös hasznot hajtó kincsesbányát megszerezni elmulasztotta. Akár az említett pénzintézet, akár a káptalani pénzalap az ingatlan megszerzésével egyrészt soha ki nem apadó haszonforráshoz jutottak volna, másrészt annak a korszerű felépítését leginkább eszközölheték s így Gyulafehérvár sz. kir. város közönségének hálás elismerését kiérdemelték volna.

Oh, ne képzelődjél tovább, te ide tévedt idegen, ne képzelődjél mesebe illő állapotokról a mi városunkban, nincs itt képzelődésnek helye. Szemléld inkább a szomorú valóságot, mely szerint nincsen bennünk életre valóság, nem értünk mi hozzá, hogy megragadjuk a saját javunkra, a saját hasznunkra, saját haladásunkra szolgáló kedvező alkalmakat. A mi igényeink nagyon szerények, kielégíti azt egy zsindelyfolt is, sőt örvendünk, ha drága pénzen meghuzhatjuk magunkat alatta.

*

Bizony ideje volna már felépíteni azt a házat.
S z e d ő.

Ipartestületi közgyűlés.

A gyulafehérvári ipartestület 1909. évi április hó 4-én d. u. 3. órakor tartotta meg rendes évi közgyűlését a városi tanács nagytermében dr. Roska Miklós iparhatósági biztos, Baumann Arnold elnök, Schäser Ferencz alelnök, Müller Lajos pénztáros, Minich Ferencz, Herman Peter, Pocker János, Udvary József, Csejdy Lajos, Bürger Mór, Pápiu Viktor, Willersdorfer Ferencz előjárók; Vincze Albert, Zaekel András, Fuhrmann Alfréd előlj. póttagok; Erdélyi Gyula, Szrága Edesszám-vevők; Friebe Ferencz, Székely Károly, Messer Gyula, Huszár Lajos, Váczy Zsigmond, Krikován Teofil, Szilágyi Károly, Boér József, Ujlaki Béla, Hinger József, Óriás György, Trenesiner Izidor, Grósz Ármán, Salamon Szabin, Táth János, Roska Angyel, Csukor Zsigmond, Hanoé Ferencz, Fodor D. József, Theil János, Deutsch Frigyes, Rab Sándor, Mendel Márton, Náder János,

Markovics Pál, Pacsépu János, Rád Jakab, Bozsó Mátyás, Prodán Gyula testületi tagok jelenlétében.

Minthogy a mára elnapolt közgyűlés a jelenlevők számára való tekintet nélkül is megtartható volt, Baumann Arnold elnök hivatkozással a már kiadott s az ipartestület működését, zárószámadását, valamint az 1909. évi költségvetést is magába foglaló évi jelentésre, kérde: kívánja-e a közgyűlés annak felolvasását? s ha nem kívánja, kéri, hogy ahhoz esetleg hozzászóljanak. A közgyűlés az évi jelentés felolvasását nem kívánja s azt a maga egészében tudomásul vette.

Egyhangulag fogadta el a közgyűlés azon indítványt is, hogy az évi tagsági díj, tekintettel a folyton fokozódó kiadásokra, az alapszabályok 9. § a értelmében, az eddigi szokástól eltérően, 3 korona helyett 4 korona legyen.

Elnök azon indítványát, hogy az iparosság által indított orsz. mozgalmak folytán előállott rendkívüli kiadások allandó jellegűek lesznek s hogy a testület ezzel szemben évenként némi megtakarítást is elérhesen, a tanonczbeiratások a mai naptól kezdve 2 koronáról 3 koronára és a felszabadítási díjak 3 koronáról 5 koronára felemeltessenek, a közgyűlés szintén egyhangulag elfogadta.

Határozatilag kimondotta továbbá, hogy id. Kovács Zsigmond elszerecsentlenedett s elagott iparosnak havi 10 kor. segélyt engedélyez.

Tekintettel az ipartestületnel felszaporodott teendőkre, Csecskedy József ipartestületi jegyzőnek 400 kor. évi fizetést 600 koronára, az ipartestületi pénztáros 50 kor. évi tiszteletdíját 100 koronára és az ipartestületi hivataliszlaga 408 kor. évi fizetést 480 koronára felemelte.

Özv. Balázs Mózesné iparos olvasóköribeli szolgának azért, hogy 1908. év első felében egy közgyűlés és 5 előjárósági ülés alkalmából a termet kitisztította, fűtés és világításról gondoskodott, 10 kor. kiutalt.

Az 1909. évi költségvetést 5990.66 K. bevetel és 1944.74 kor. kiadással egyhangulag elfogadta.

Határozatilag kimondotta, hogy a kolozsvári ferliszabó és cipész szövetkezetek együttes megkeresése alapján az „a l t a l á n o s s z ö v e t k e z e t e t” megalakítja s ennek kivételével az előjáróságot megbizza.

A zárószámadás felülvizsgálására kiküldött három tagú bizottság jelentése alapján az ipartestület 1908. évi zárószámadását 5423.63 K. bevetel és 1804.97 K. kiadással elfogadta s a pénztáros részére a szokásos felmentvényt megadta.

Dr. Roska Miklós iparhatósági biztosnak az ipartestülettel szemben tanusított igazságos, pártatlan és minden tekintetben az iparosság érdekét célzó erélyes eljárásáért jegyzőkönyvi köszönetet mondott s felkérte, hogy az iparosság érdekeit jövőre is szíven viselje.

Jegyzőkönyvi köszönetet mondott végül az előjáróságnak is azon buzgó és fáradhatatlan munkálkodásáért, a melyet a lefolyt évben teljesített, mert csak az ő buzgólkodásuknak köszönhető, hogy a gyulafehérvári ipartestület rövid egy év alatt a hazai ipartestületek legelsői közzé emelkedett.

Ezután a közgyűlés az iparhatósági biztos és az előjáróság folytonos eljenzése között véget ért.

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1909. április 11.

— **Husvétii istentisztelet.** Husvét I. ünnepén délelőtti 7 órakor mise, husvétii eledelek szentelése; 9 órakor a székesegyházban ünnepélyes mise és beszéd. Délután 3 órakor ünnepélyes vécsernye.

Husvét II. ünnepén az isteni tiszteletek úgy mint az első ünnepén.

— **Személyi hir.** H o h e n l o h e K l o d v i g L a j o s herezeg, zsigmondházi nagybirtokos folyó hó 5 én mint püspök urunk vendége városunkba érkezett.

— **Halálozások.** Todorucz Anton marosportusi földbirtokos f. év április 2 án 53 éves korában, Fuchs Szilveszter nyug. m. kir. bányafelőr április 3-án 70 éves korában és Fingerhut Fülöp szatócs április 3-án 56 éves korában elhaltak.

Sirolin

emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájc.)

„Roche”

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárakban. Ára üvegenként 4.— korona.

— **Épületfestés.** A tavaszi idő beálltával minden háztulajdonos, építész stb. azon töpreng, vajon hogyan festesse házának homlokzatát? Fontos azon kérdés is, hogy a sok hirdetett homlozat-festék közt melyik a legjobb? E nemből az első vezető cég Carl Kronsteiner Wien, III. Hauptstrasse 120., ajánlja a már meszelve volt épületekre a szabadalmazott mészhomlokfestékeit, úgyszintén pavilonok, színek és faépületek részére a törv. védett zománchomlok festéket, mely a legjobbnak van elismerve. Vízfestékek használatától óvakodjon mindenki, mert a festék a már meszelve volt falakról leválik. Mintakönyvet és festékpórákat nevezett cég ingyen és bérmentve küld.

— **Tisztelt olvasóink becses figyelmébe** ajánljuk a Budapest VIII., Főherceg Sándor-utca 30. szám alatt levő Magyar Otthont. Mérsékelt árban (már 3 kor.-tól feljebb) teljes ellátást, külön bejárattal, szépen butorított szobákat lehet ott bérelni. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak, tanároknak stb. megfelelő kedvezmény. Villanyvilágítás, tükrösszekrények!

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ ÜDÍT-GYÓGYIT

Orvosilag ajánlva. * Gyulafehérvári fölerakat:
IFJ. BAUMANN NÁNDOR CÉGNÉL.

A makacs meghűlést

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió.

A Scott-féle Emulsió

Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

annyira kellemes ízű, hogy azok, akik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a SCOTT-féle Emulsió-val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsió sokkal jobb hatású az egészségre.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban.

Nyilttér.

Császárfürdő Budapestén.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend-tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapmedence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál, uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld:

Az Igazgatóság.

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.

Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.
Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünk nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használatával folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközözi, mint a mechanikai úton való tisztítás.

Kö z g a z d a s á g.

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. é. március hó 18-án tartott 77 ik közgyűlésén terjesztettek be az 1908. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. december 31 én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 972.108,481 korona és 17 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 42.331,825 korona és 78 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19.086,145 korona 05 fillérrel 283.242,702 -korona 29 fillérre emelkedett. A tűzbiztosítási ágon, beleértve a betörés- és tükörüveg biztosítást a díjbevétel 17.570.409,609 korona biztosítási összeg után 28.866,290 korona 38 fillér volt, miből 10.652,942 korona 55 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 18.213,347 korona 83 fillérre rugott, és ez összegből 13.079,112 korona 08 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 122.098,054 korona 94 fillér. A szállítványbiztosítási ágon a díjbevétel kitett 3.577,201 korona 84 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.655,086 korona 52 fillérre rugott. Károkért a társaság 1908-ban 39.751,656 korona 71 fillért és alapítása óta 938.794,591 korona és 91 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 184.687,233 korona 43 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.890,707 korona 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszámba szerinti nyereség-tartalék, mely 6.300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 13.017,104 korona 53 fillérre rüg, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rügő kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.413,602 korona 84 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 323.629,347 korona 57 fillérről 346.151,371 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 68.422,455 korona 68 fillér. 2. Élethbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29.099,869 korona 33 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3.124,531 korona 51 fillér. 4. Értékpapírok 219.102,504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5.613,421 korona 24 fillér. 6. Tárcaváltók 783,489 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adóslévelei 8.820,000 korona. 8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 11.182,099 korona 57 fillér. Összesen 346,151,371 korona 42 fillér. Ezen értékekből 68.8 millió korona magyar értékekre esik.

SEPSI-BODOKI

„SALUS” ÁSVÁNYVIZ.

Kitűnő, kartellen kívüli erdélyi borvíz.

Jutányosabb mint bármely más erdélyi ásványvíz.

Egy literes és fél literes palaczkokban.

Főraktár Gyulafehérvár és vidéke részére:

Idősb MISSELBACHER J. B. cégnél
Gyulafehérvárt.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult községnyél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésképpen használva. **Figyelemztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K — 80, K 1.40 és K 2. — és újszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK.

Magyar ásványvíz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palaczkcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbad ellen 30 f.
Borszéki Főkut, az ásványvizek királya 30 „
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen 30 „
Bodoki Matild, alkális savanyuvíz 30 „
Baross, vesebad ellen — „

Borhegyi, hughajtó — f.
Boholti, üdítő víz — „
Előpataki, sárgaság ellen 30 „
Feisórákosi Mária, légesőhurut ellen — „
Hargitaligeti, üdítő ital — „

Horgász, étvágygerjesztő — f.
Káson-Salutaris — „
Répáti, égvényes ásványvíz 30 „
Székely-Selters, idült gyomorbadok ellen — „
Sztójkal, cukorbetegség ellen — „

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Raktár: Gyulafehérvárt Kőbányai részvényserfőződe főraktára cégnél.

„BITUMINA”

„BITUMINÁVAL” fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

„BITUMINA” RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Gyulafehérvár és vidéke részére: KOHN ADOLF fakeskedésében Gyulafehérvár.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.
Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.

Brassó: Láng és Theil.
Medgyes: Gréf Frigyes.
N.-Szeben: Limmermann J.

Szászrégen: C. Traugott Kosch.
Szászsebes: Baumann József.
Sz.-Keresztur: Lengyel és T. utóda.

Szt.-Ágota: Gumve Testvérek.
Szerdahely: Glatz András.
Ujegyház: Buchholzer György.

Hölgyek

résztelre nélkülözhetetlen.

Legjobb szépitőszér a

FÖLDES-féle MARGIT CRÉME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőráktát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló tolett-cikk: Margit-hőlgypor (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fillér. Margit-fogpép 1 korona. Margit-arcvív 1 korona.

Kapható Gyulafehérváron: Fröllich Gyula, Vlád Virgil.

Nagynyeden: Kovács József gyógyszerárakban.

Legnépszerűbb kerékpár. — Legnépszerűbb kerékpár.

Helical-Premier

Minden egyes általunk szállított kerékpár

elsőrendű mester-

mű, a legbiztosabb szerkezetű és legfinomabb kiállításban könnyű menetűek.

Egyeségbe vagyunk a mi **Conventry-** és **Doos-** műveinkkel.

A legnagyobb kerékpár-gyárak a Világon!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Premierwerke Eger — Csehszág.

4 ministeri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter 20—06.

2. A kopenhágai belügyminiszter 20—06.

3. A hesseni nagyhercegség-ségnél a belügyminiszter 13—07.

4. A berlini földm. miniszter 15—07.

RATIN mint legbiztosabb Egér és patkányirtó-

szer van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

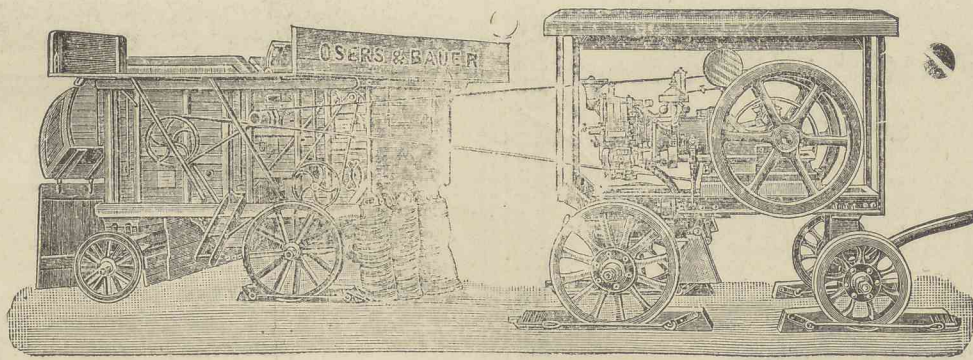
1 adag patkánybacillus 3 K., 1 adag egérbacillus 1.80 K. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja.

„Ratin“ bakterológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedárusága Haan Béla Budapest, VII. ottentiller-utca 26—15

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81—83/a.

Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18.

Benzin-lokomobilo

Benzinmotorok, Szívógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemköltség óra-lóerőnként 2—3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schloszer János és társai Szászvesszős 8 HP. cséplőszerelevény, Papp János Iharos-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos Pásztó 75 HP. szívógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajdonos Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajdonos Mocs, Kolozsmegye HP. 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

Steckenpferd-

Liliomtejszappan.

Legenyhébb bőri puhító szappan, úgyszintén szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

A készlet gyorsabb eladhatása miatt
Caspari Frigyes és Tsai
Medgyes, (Nagyküllőmegye)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai ezikeiket, u. m. magone, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pőszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepreket, diszcserejéket, gyümölcsfa vadonczokát, sövénynek való, tülevelű fákat, rózsákat stb. stb.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. czégnél.

DOBROWSZKI KÁROLY

kályhakészítő, cserépkályha raktra

GYULAFEHÉRVÁRT.

Raktár: Nagyszebenben Jickeli F. Károlynál. Állandó nagy raktár.

Tűzmentes, divatos stílusban készítek cserépkályhákat, szabadalmazott

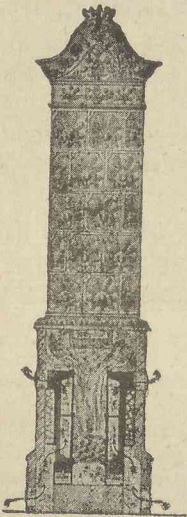
Patent Fűtő Multiplikátor gyors melegedés

a legszebb színekben, u. m. barna, zöld, elefántesont, fehér, samoa, drapp, borsózöld, almazöld, víz zöld, égbék, világosbarna, gesztenyebarna, majolika stb. Fürdőkád burkolatok, Fayenc porcellán lemezekből, porcellán takaréktűzhely fehér és kék színben. Régi kályhák javítását és átrakását elvállalom 2-3 évi jótállás mellett.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak!

Kiváló tisztelettel

Dobrowszky Károly.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvgyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

KAPHATÓ:

GYULAFEHÉRVÁRT: Frölich Gyula, Vlád Miklos, Nagy Endre gyógyszerárakban.
NAGYENYEDEN: Oberff J. örökösei, U. Kováts József gyógyszerárakban.

Üzlet feloszlata s.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemet

f. év aug. hóban teljesen feloszlatom,

miért is az összes raktáron levő áru

minden elfogadható árban el fog adatni.

Siessen tehát mindenki e kedvező alkalmat kihasználni.

Tisztelettel **Erdélyi Izsó,**

férfi és gyermek ruha nagy áruháza GYULAFEHÉRVÁRT,
Hunyady-tér 9. (Zárd. szemben.)

CZIMBALMOK.

Hangfokozó pianó-pedálu czimbalmok a jelenkor legtekéletesebb czimbalmái.

Leírást és árjegyzéket ingyen és bérmentve küldenek a feltalálók és egyedüli készítőik

KOMÁROMI M. ÉS TÁRSAI
első magyarországi magy. kir. szab. hangfokozó és pianó-pedálu czimbalomgyár Nagymaros-Visegrád. Levélcím: NAGYMAROS (Hontmegye.)

ELADÓ

sarju, zabos-bükköny, kór és buzaszalma.

Kapható:

Zsigmond Richárdnál Algyógyon.

Szőlő-oltványokat

szállít. fajtiszta-ságért jótállva, legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**

Medgyes, 82. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Szőlő-oltvány

és vesszőből nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm meg, aki ezimét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű **DE-LAVARE**-ből 1 1/2 millió készlet. Olesó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardiőszeg.

AKI

magát és gyermekeit

köhögéstől

rekedtségtől, náthától, nyálkásságtól, gégehurutól, görcs- és számköhögéstől megóvni akarja, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlt

KEISER-féle Mell-karamellát

a három fenyővel.

5500 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány erről. Csomagja 20 és 40 f., Doboza 80 f.

Kapható: **VLÁD VIRGIL** gyógyszerárában Gyulafehérvárt.

Figyelem! Sok értéktelen

utánezatot szoktak ajánlani.

Kérjünk mindenütt határozottan Globint Fritz Schulz jun. R-T-től.

Szőlőoltvány!

Régi szőlők hiányaink pótlására 2 éves gyökerező száza 20 K
Gyökerező fásoltvány ezre 180 K
" szépséghibával ezre 90 K
" zöldoltvány ezre 160 K
Sima " " " " " 90 K
Gyök. riparia portalis vastag ezre 32 K
" 2 éves " " " " " 40 K
Sima riparia portalis " " " " " 18 K
" " " vékony ezre 8 K
Gyökerező hazai nemes vessző " " " " " 30 K
Sima " " " " " " " " " 10 K
40 legjobb " fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzét visszaadom. — **Árjegyzék ingyen.** Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel, Csabagyöngye. — Hegyi borok eladása.

Borárak:

Gyöngyösi siller	Hl.	32 K
Visontai	"	36 K
Gyöngyösi fehér asztali	"	34 K
" peeseny	"	38 K
Visontai Rizling	"	44 K
" Muskotály	"	70 K
" vörös bikavér	"	70 K

Székely I. József

Gyöngyös, Szent Urbán templom.